

PESTI FŐTEMLPOM

SPIRITUÁLIS KÖZÖSSÉGI LAP

XI. évf. 60. szám

2024. március

Tartalom

- Megváltásunk ára
- De testvéreim! Krisztus feltámadt!
- Zárójelben
- Ima fiatalokért és családokért
- Vándor vagy
- Koszorúzás
- Életvédelem
- Roma locuta
- A spanyol egyház kiválóságai
- Irgalmas szeretet
- Bemutakozás Mosonmagyaróváron
- Sorsfordulókon

BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA

1056 Budapest, Március 15. tér 2. T: 318 3108 belvarosiplebania@gmail.com

Megváltásunk ára

- Nagypéntek elé -

Nagypéntek az egyetlen nap, amikor az egész földkerekségen nem mutatják be a szentmise áldozatot. Figyelmeztető kiáltás ez, hogy minden idegszálunkkal csak az egyszer megtörtént, történelmi, véres áldozatra gondoljunk, amely a keresztfán végbement. Ezen a napon Istennek legnagyobb és az örökkévalóságba érő határozatai valósultak meg, ahogy azt maga Jézus a kereszten kifejezte: „Beteljesedett!”

A keresztény ókortól fogva Nagypéntek a gyásznak és a fájdalomnak napja. Igaz, hogy Jézus halála a megváltást szerezte meg számunkra, de ezen a napon mégsem a megváltásból fakadt örömről gondolunk, hanem annak drága árára: Jézus szenvedésére és halálára.

Spanyolországban és Németország egyes területein még ma is körmenetet tartanak. A megkínzott és megalázott Krisztus szobrát körülviszik a településeken... Megtört arcú Krisztus szobor! Legalább 300 éves már e szokás, de nagyon sokat fejez ki a nép lelkületéből, akik leborulnak a meggyalázott Úr előtt. Leborulnak és kiáltják, mint az evangéliumi vakok: „Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtunk!”

Nagypénteken mi is így hódolunk a Szent Kereszt előtt. Szent Ágoston szavaival buzdítva: „Nézz a kereszten függő Jézus sebeire, az érted meghaltak vérére, a Megváltónak érdemeire! Fejét lehajtotta, hogy megcsókoljon, oldalát megnyitotta, hogy szeressen, kinyújtotta karjait, hogy megöleljen, egész testét odaadta, hogy megváltson. Gondold meg jól ezeket, hogy egészen szívedben legyen az, aki a keresztfán éretted meghalt.”

A Keresztre nézve mi sem tudunk mást mondani, mint: Könyörülj rajtunk! Érezzük, hogy bűneink terhe a földre nyom bennünket, de add meg, hogy vérednek egy cseppje hulljon ránk is és mosson tisztára bennünket!

Hódolunk a Kereszt előtt, de mindennap személyes kapcsolatba kell kerülnünk a keresztre feszített Üdvözítővel. Aquinói Szent Tamás hallotta az Üdvözítő szavát, a keresztről szóló hozzá: „Tamás, szépen írtál rólam, milyen jutalmat kívánsz érte?” A válasz ez volt: „Uram, egyedül Tégedet.” Egy másik alkalommal ugyancsak Aquinói Szent Tamás megcsodálta Szent Bonaventúra tudását, megkérdezte tőle: „Melyik könyvtárból merítetted ezt a nagy tudást?” Szent Bonaventúra a Keresztre mutatva így szólt: „Az én könyvtáram a keresztre feszített Krisztus.”

A Kereszt ilyen erővel és igazsággal képes elbűvölni testet és lelkét, még akkor is, ha néha erőfeszítést követel, és érezni a súlyát. Életünkben nekünk is számot kell vetnünk a Kereszttel. Aki nem veszi számításba a Keresztet, nem igazán keresztény. Édeskés kereszténységnek nincs értelme. Logikus, hogy a földön legyen fájdalom és kereszt. Aki nem veszi számításba a Keresztet, nem fogja tudni elkerülni a találkozást a „maga keresztjével”, melyen kétségbe fog esni.

A Kereszt nem szomorúság, nem is kellemetlenség, nem is keserűség. Az a szent fa, melyen Jézus Krisztus győzött, és amelyben mi is győzünk, amikor örömmel és nagylelkűen fogadjuk, amit Ő küld nekünk.

Urunk szenvedésének ünneplése ebben tegyen készségessé minket.

Tamás atya

A Nagyhét liturgikus rendje

Március 24. *Virágvasárnap*

8.30 szentmise az altemplomban
10.00 szentmise, virágszentelés,
körmenet
18.00 óra angol nyelvű szentmise

Március 27. *Nagyszerda*

9.00 szentmise
17.00 szentmise
utána lamentáció

Március 28. *Nagycsütörtök*

10.00 óra olajszentelési mise a
Bazilikában
18.00 szertartás
utána lamentáció

Március 29. *Nagypéntek*

15.00 keresztút
18.00 szertartás
utána lamentáció

Március 30. *Nagyszombat*

20.00 szertartás

Március 31. *Húsvétvasárnap*

8.30 szentmise altemplomban
10.00 ünnepi szentmise körmenettel
18.00 angol nyelvű szentmise

Április 1. *Húsvéthétfő*

8.30 szentmise
10.00 szentmise

Gyóntatási időszakok:

Nagycsütörtökön: 14.00-17.00

Nagypénteken: 9.00-12.00
14.00-17.00

Nagyszombaton: 9.00-12.00
14.00-18.00

De testvéreim! Krisztus feltámadt!

Egy anekdota szerint a volt Szovjetunióban, éppen közvetlenül húsvét után, pártértekezletre hívtak, vagy inkább rendeltek egy pópát, azzal a szándékkal, hogy megfeddjék a „népbutítás” miatt, illetve rábírák, hogy azt hagyja abba. Amikor előadták a „vádát”, a pópa felkiáltott: De hát testvéreim! Krisztus feltámadt! Mire a résztvevő plénum felugrott helyéről és dörögte: Valóban feltámadt!

Sokat lehet hallani, olvasni az egyház válságáról, ami lehet, hogy bizonyos értelemben igaz, de a jelenségek, a valóságra figyelés, vagy egyszerűen például, a nyilvános értelmiségi beszélgetések azt tanúsítják, hogy valójában és elsősorban a hit válságáról van szó, ami pedig az egyházban is jelen van. S a hit válsága pedig végső soron a feltámadáshit válsága.

Nem az a kérdés, hogy hiszünk-e valamifajta halál utáni létezésben. Ebben gyakorlatilag minden vallás követői hisznek. Sőt, még gyakran ateisták is. Mint ahogy nem az a kérdés, hogy Isten létezik-e, hanem az, hogy mit gondoljunk róla, ugyanígy: nem az a kérdés, hogy van-e továbblétezés, hanem az, hogy a keresztény feltámadáshit tartalmáról, azaz a test feltámadásáról mit gondolunk.

A hit szentírási definíciója szerint „szilárd bizalom abban, amit remélünk, meggyőződés arról, amit nem látunk.” (Zsid 11,1 b). Benedek pápa felhívja a figyelmet arra, hogy a pontosabb fordítás szerint: „a hit *„a nem látott dolgok bizonyítéka.”* (Ma már több fordításban így is szerepel.) A bizonyíték szónak pedig különös, döntő súlya van, persze nem tudományos vagy jogi értelemben, és lehetővé teszi számunkra, hogy – szent pápák tekintélyével „fedeztetten” – a testi feltámadás tartalmáról is kijelentéseket tegyünk.

A feltámadáshit origója a feltámadt Jézus olyan megjelenése az apostoloknak, mely sokkal több, mint csak érzékszervi esemény, mert a feltámadt Jézus megdicsőült állapotában láttatja magát, ami más dimenzió, „erősebb”, mint az érzékszervi észlelés, ugyanakkor az érzékszerv is be van vonva, ami pedig éppen a test sajátja. Jellemző módon azonban, a feltámadt Krisztus megjelenésének nincs „objektív” kényszerítő ereje: „...*bár egyesek kételkedtek.*” (Mt 28,17) Ez még külön megragadó, és mélységesen hitelesítő mozzanat számunkra. Az evangéliumi híradások sugalmazott megfogalmazása a feltámadásról egyszerűen kitalálhatatlan.

A feltámadást követő megjelenések a test – vagyis az egész ember – jövőjét tárják fel, és megadják a kiindulópontját az emberi mivolt – az emberi személy – végső értelmezésének. Arra a kérdésre is a választ, hogy a hit miért egyben bizonyítéka a feltámadásnak, ha egyszer hit. A hit ugyanis a testi feltámadásra „kézzel fogható” bizonyítékot is szolgáltat, de csak a hívő számára. Ez a bizonyíték pedig saját maga, a saját személye.

Mert embervoltunk mélységes, meghatározhatatlan misztériuma, saját személyünk titka csak Krisztus istenemberségében tárul fel számunkra: emberi személy voltunk csak Istenre tekintettel létezik (egyébként csak értelmes állatok lennénk). Mi pedig – ahogy Jézus – testi létezők vagyunk, tehát, ha Jézus feltámadt, akkor mi is feltámadunk. Sőt, bizonyos értelemben már feltámadtunk, mert „*Az az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust.*” (Jn 17,3). Szent Pállal mondhatjuk: e nélkül a mi hitünknek semmi értelme sincs. De, tényleg semmi, sőt még annál is rosszabb, mert becsapás lenne, és akkor a többi nagy vallás tisztességesebb. (De, mivel Az Igazság maga a feltámadt Krisztus, ezért a többi vallásban is meglévő igazságokat ennek az egy Igazságnak a fénye világítja meg.)

Ezek után próbáljunk elmenni odáig, hogy a feltámadásáról – elsősorban Szent II. János Pál pápára hivatkozva –, a feltámadt emberség mibenlétéről fogalmazzunk meg kijelentéseket, azzal a céllal, hogy az minél közelebb hozza hozzánk annak szinte „kézzelfogható” valóságát, a húsvét örömhírét.

Érdekes, hogy a modern teológia többségében éppen a testi feltámadás, és az emberi mivolt, a test-lélek oszthatatlan egységének védelmében figyelmen kívül hagyja (esetleg tagadja) a lélek halhatatlanságának állítását, éppen azért, hogy a testi feltámadást a halál pillanatába helyezve, azt állíthassa. Sok problémát vet ez fel, és nem is igen egyeztethető össze a hivatalos tanítással. Az ellentmondásos teológiai kérdést Benedek pápa a maga megszokott, eredeti módján oldja fel: a lélek halhatatlansága abban az értelemben valóban nem igaz, mintha az ember lelke önmagában, önmagától, „saját jogon” birtokolná a halhatatlanságot. A lélek halhatatlansága az istenkapcsolat által, dialogikus értelemben létezik, „istenfüggő”. Oka és forrása a teremtettségünk: „*Teremtsünk embert képmásunkra, magunkhoz hasonlónak*” (Ter 1,26). A teremtettség pedig minden emberre igaz, és Isten nem vonja vissza soha, egyetlen emberi teremtményétől sem. A lélek halhatatlansága ebben az értelemben igaz.

A feltámadásról való elmélkedés vezette Aquinói Szent Tamást arra, hogy elhagyja azt a filozófiai (vagyis kizárólag az észre alapozott) felfogást, hogy a lélek csak időlegesen kapcsolódik össze a testtel, és utána test nélkül létezik. A feltámadás adta meg számára azt a kulcsot az embervolt filozófiai meghatározására, amely azután már a tiszta ész előtt is „megáll a saját lábán” mint filozófiai definíció: a test formája a szellemi lélek. Ez a filozófiai kifejezés jelöli az ember oszthatatlan egységét, de mivel nem lehet tagadni a halál tényét, annak színe előtt a filozófia önmagában elégtelen.

Egyedül Jézus feltámadása tanúsítja, hogy a lélek a testtel együtt alkotja az emberi lény egységét. Bár van létezőmódja testen kívül, de ez nem jelenti azt, hogy a testi létezés ne lenne a természete, amely nélkül „hiányos”. (A halál után a lélek Istennél van, akinél valamiképpen ezzel a hiánnyal „történik valami”.)

Hogy mit gondolhatunk a testi feltámadást követő emberi létezés mikéntjéről, azt Jézus szavaiból kiindulva – *„Akiket pedig méltónak tartanak a másik világra és a halálból való feltámadásra (...) már meg sem halhatnak többé, mert egyenlők az angyalokkal”* (Lk 20,27-40) – Szent II. János Pál pápa elmékedéseinek segítségével fejthetjük ki:

A fenti szentírási rész lehetővé teszi, hogy levezessük belőle a test spiritualizációját, méghozzá olyan dimenzió szerint, amely különbözik az általunk ismert földi élet dimenziójától (a tér/idő/anyag által meghatározott valóságtól), sőt magától a „kezdet” dimenziójától is. De nincs szó az ember anyagi természetbe való átalakulásáról, az ember saját pszichoszomatikus természetét megtartja (különbön nem lenne ember). Az ember – angyalihoz hasonlított – természete nem a testtelenné válás miatt lesz beteljesedett, hanem éppen a test spiritualizációja által, ami a test újszerű alávetése a szellemnek, az emberen belüli, „másik erőrendszer” aktiválódása, (az anyag új formája, amelynek potencialitása rejtetten már benne megvan, de a feltámadás aktualizálja).

Földi életünkben is lehetséges és kívánatos is a spiritualizáció egy fokának elérése, vagyis a szellem uralma a test felett, ami az érett személyiség feltétele, de világosan tapasztaljuk ennek korlátait: *„tagjaimban más törvényt észlelek, s ez küzd értelmem törvénye ellen.”* (Róm 7,23) – mondja Szent Pál.

A feltámadásban a test a szellemmel tökéletes egységbe kerül, és a test energiáját a szellem energiája

járja át. Ez nem fokozati, hanem lényegi különbséget jelent a földi életben részleges spiritualizációhoz képest, de egyáltalán nem a szellem „győzelmét” a test felett, hanem éppen azt, hogy ami az emberben testi, az fog tökéletesen részesülni abban, ami szellemi. Ehhez járul annak tökéletes megvalósulása, ami az emberben személyes, vagyis a megistenülés állapota, a divinizáció: *„Isten lesz minden mindenben”* (1Kor 15,28)

Az isteni természetben való részesülés a lényegileg isteninek a lényegileg emberibe való behatolása, Isten önközlése nemcsak a lélek számára, hanem az ember egész testi-lelki (pszichoszomatikus) szubjektivitása számára. Ez az ember beteljesedett önmagává válása, amely a földi életben nem lehetséges.

És igen: a tökéletes szubjektivitás a feltámadt test férfi- és női mivoltát, a test legmélyebb hitvesi jelentését is magában foglalja és feltárja. A Szentírás szavait, mely szerint „nem nőülnek és férjhez sem mennek”, nemcsak a történelem vége magyarázza, hanem az Isteni Szubjektum önközlése, amelyre a férfiség és nőiség „együtt-válasza” végtelenül felülmúl minden tapasztalatot, amely a földi élet sajátja.

Végül: az ismeret és szeretet Istenre koncentrálása, vagyis, az élet Isten szentháromságos belső életében, a benne lévő viszonyok egész világának, a világ örök rendjének a kozmosznak felfedezése is lesz.

Mindez Krisztus személyéből és a feltámadásából következik. Igaz, hogy ennek az örömhírnak „ára van”, mert felelősséggel, kisebb vagy nagyobb szenvedéssel, a haláltudat terhének elfogadásával, sőt vértanúsággal, is jár.

De e nélkül kereszténynek lenni? Minek?

BL

Zárójelben

Egy német kutatás szerint – feltehetőleg a többi európai nemzet esetében sem tér el nagyon ettől a valóság – a németek 19 százaléka hiszi, hogy létezik Isten, aki Jézus Krisztusban kinyilatkoztatta magát. A magukat katolikusoknak vallók 68 százaléka úgy „vallásos”, hogy a hit lényegét nem hiszi.

Arra a kérdésre, hogy: „okolja meg, miért megy – akár csak időnként – templomba”, 81 százalék jelölte meg indokként a belső teret, a zenét és az atmoszférát, 70 százalék megy a prédikáció miatt. S mi az, amit elvárnak az egyháztól? Hogy az egyház társadalmi-politikai téren erősebben „tegye oda magát”, „radikális reformon menjen keresztül”, azaz „térjen meg” a Jézusban nem hívő egyháztagokhoz. (És így tovább...)

A közelmúltban megjelent oxfordi kutatás a fiatalok „vallásosságára” vonatkozó felmérési eredményt a következőképpen összegzi: morális, terapeutikus deizmus. Azaz: érzékenység az igazságosság- és tisztesség tekintetében, törekvés a jó pszichoszomatikus (testi- és pszichés) állapot elérésére, ami szerves összefüggésben van az anyagi javak birtoklásával, az érzelmi és érzéki „jóléttel”, és ha ez saját erőből vagy mások közbejötté révén sikerül, akkor nem kizárt, hogy ezt még Isten akaratával megegyezőnek is tulajdonítsák, aki – ugyan – megteremtette a világot, de ezt követően a teremtmény és teremtő kölcsönösen függetlenek egymástól. Lényeg: az emberi lét értelmének-, céljának-, életnek-, halálnak kérdése – legjobb esetben – zárójelben marad.

Ima fiatalokért és a családokért

Erdő Péter bíboros atya február 3-án, első szombaton, templomunkban imádkozott a fiatalokért és a családokért.

A liturgikus esemény a Rózsafüzér imádsággal kezdődött, melyet Bíboros atya kezdett meg, az egyes tizedeket a titkokkal pedig híveink imádkozták.

A Rózsafüzér imádságot követően kezdődött meg a szentmise, melyet főplébániánk papságának koncelebrálásával Bíboros atya mutatott be. A legszentebb áldozat bemutatása után főpásztorunk megáldotta a felújított Jézus Szíve Kápolnákat, majd a plébánia munkatársaival, közösségeivel találkozott az altemplomban. Végül, kis agapéval egybekötött, szívélyes hangvétellű beszélgetésen vehettünk részt az altemplomban.

Vándor vagy

Legnagyobb bánatom, ha lélek nélküli, mosolytalan, kiábrándult emberekkel találkozom. Ők a *vén lelkek*. Hiányzik belőlük a lendület. Sajnos, akad ilyen a papok, kedvesnővérek, sőt a diákok között is. Sok az ilyen szülő, tanár, nevelő, vezető ember. Pedig velük kellene szebb jövőt építenünk. Mi ennek az oka? Hozzáértő és felelősséget érző illetékesek szerint a vallásos hagyományok kiüresítése és azok kiüresedése. Évszázadokra visszanyúló folyamat ez.

Nekünk az a küldetésünk, amit az Úristen a nép őrállóitól, felelős tanítóitól elvár. Ezt Jeremiás próféta által üzeni meg legfőképpen: „*Íme szádba adom igéimet. A nemzetek és királyságok fölé rendelvelek. Hogy gyomlálj és irts, pusztíts és rombolj, építs és ültess.*” (Jer 1,9-10)

Küldetésünk, hogy minden visszaélést elutasítsunk, hogy intsük a félrevezetetteket és a félrevezetőket. Hogy irtogassuk a sok hazugságot, paráznságot, családbomlást. Rá kell mutatnunk, hogy az isteni gondolatok és koreográfia szerint mi a jó, és mi visz pusztulásba.

Vajon mi indítja tette, mi lelkesíti fel a kiábrándultakat, a kedvevesztetteket, a megalkuvókat, mi az, ami megfordítja a romlás folyamatát?

Jókai Anna így fogalmaz: „Azért vagyunk, hogy az anyagot visszavezessük a szellemibe.

Isten szól hozzánk. Figyelnünk kell, hogy meghalljuk, mit mond. S arra is, hogy a jó és rossz harcában melyik oldalra álljunk.”

Márai Sándor prófétai ihletettséggel így ír: „Mert vándor vagy, minden nap tovább kell menned az úton, amely egyetlen célod, vagyis a lelked és a lelkedben elrejtett isteni tartalom megismerése felé vezet. Nem könnyű ez. Gondold csak meg: milyen sokfajta csábítás hívogat útközben, hogy megszakítsd utadat, mással törődjél. Szép nő áll az út mentén, és bájos mosollyal int feléd.” Hozzáteszem: daliás férfi is tud csábítani olyan szövegekkel, amelyekből értelmes lányok mindig köbgyököt vonnak!

Márai így folytatja: „Tested és érzéked felelnek a hívásra, átadni magad a kéj édes bódulatának. De tudnod kell, hogy a hiú és kéjes pillanatokat a teljes kietlenség és tanácstalanság követi, mert lelked mást akar, és szomjas marad.”

Érdemes végigolvasni Ady Endre, *A Patyolat üzenete* című versét. Már – zseni lévén – harmincnégy éves korában látja saját életének kietlenségét, melyből azonban nem tudott szabadulni. (Átkozom gerjedelmem, /Az elsőt, amely vágyat adott,/ Az első szennyes gondolatot./ Minden volt dolgom egy-egy átok./Szégyen....) Harmincnégy éves vén korában undorodik és siratja hajdani ártatlanságát.

Egy asszonyokat és férfiakat váltogató ember – ma barát-, barátnő váltogatásnak hívják – kietlenné és kiégett lelkűvé, hiteltelenné válik, és torz intézkedéseket hoz, kivetítve belső világa csődjeit. Az ilyen vezetők lélekrombolása nemzedékeket dönthet tragédiába, és sajnos dönt is. A sok roncs pedig roncsokat alakít maga körül. És ma a legnagyobb „fertőző” az internetes világ, a média.

A „kincs-hír-gyönyör” „triumvirátus” – a hármas kívánság – másik két „oszlopa”: a pénz és a hatalom. Ugyancsak Márai szavaival: „Pénz, érdemrendek, címek, rangok akadnak utadba. De mit kezdesz mindezzel, ha az idő, amely az evilági elismerés ára, elvonja lelked legjobb erőit az isteni megismeréstől?” „Nem tudhatod meddig élsz, s egyáltalán lesz-e időd eljutni utad végcéljához, lelked »isteni« megismeréséhez. Ezért menj minden nap tovább, sebes lábakkal!”

Lajos atya

Koszorúzás

A Budapest-Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia által szervezett Missziós Év keretében, február végén, Boldog Apor Vilmos vértanú püspökre emlékezünk.

Az eseménysorozat első elemeként Dr. Osztie Zoltán plébános atya a Mária Rádió műsorában emlékezett meg a püspökről.

Február 27-én, a budapesti XII. kerületben álló köztéri Apor Vilmos szobrot koszorúzza meg közösségünk. A szép eseményen csatlakozott hozzánk a Felső-krisztinavárosi Keresztelő Szent János Plébánia közössége is.

A „Boldogasszony anyánk” kezdetű éneket követően Bitter Lajos lelkipásztori kisegítő ismertette a püspök életútját, méltatta vértanúságát. Majd közösen imádkoztunk Apor Vilmos szentté avatásáért.

A továbbiakban Zöldyné Szita Erzsébet és Bitter Lajos elhelyezték a Plébánia koszorúját a szobor talapzatán. Ezt követően pedig a majd’ 60 résztvevő a megemlékezés virágait helyezte el.

A koszorúzási ünnepség hivatalos része a magyar Himnusz eléneklésével zárult.

A felső-krisztinavárosi és belvárosi hívek jó kapcsolatára, a keresztény imaközösség fontosságára való tekintettel az esemény végén Dr. Gábor Elemér plébános atya agapéra, és a templom megtekintésére invitálta a híveket.

Aranyossy Mihály

Életvédelem

A létezés természete természetfeletti

Napjainkban az ember számára létkérdéssé lett: ki az ember. Olyan sokféle a magunkról alkotott elképzelés, hogy önazonosság-válságba került a jóléti társadalmak sokasága. Mi, keresztények azonban nem magunk találjuk föl lényegünket, hanem a választ megkaptuk a kinyilatkoztatásból, Jézustól, aki maga *Az Ember*. Ebből, öbelőle kiindulva igyekszünk védeni a személyes életet, amely annyi támadásnak van kitéve, de amely Isten számára annyira szeretett kincs, hogy érte Fiát sem kímélte, hanem áldozatul adta. Így kapcsolódnak Húsvét titkához az életvédelemért a gyakorlatban küzdő szervezetek közös megegyezésén alapuló nyilatkozatának az egyes pontjai, melyből számunkban most öt pontot idézünk, és folytatjuk majd a következő kiadásunkban. Üzenete ez: Isten védi a saját képére alkotott embert, Te is védj magadban Isten szeretetének célpontját!

Zoltán atya

1. Az emberi élet megkérdőjelezhetetlen érték.
„Kincs vagy”

Ezt a legalapvetőbb tételünket a szeretet képes leginkább megtapasztalhatóvá tenni, amely akkor érzékelhető, ha a másik személy a létében megerősítve érzi magát, ha azt az üzenetet közvetítjük folyamatosan felé: „Jó, hogy vagy!”; érték vagy, aki nélkül a világ nem lenne az. ami. Ezen a ponton a közmondás nem állja meg a helyét: „mindenki pótolható, senki nem pótolhatatlan”. A személy esetében mindenki pótolhatatlan a maga mivoltában (nincs két egyforma ember, más nem töltheti be azt a küldetést, ami az övé).

A létezés – természetéből adódóan – felette áll a nem létezésnek és ez különösen igaz az egyedi- és megismételhetetlen emberi lényre. Már a római jog, majd a keresztény nyugati civilizáció is mindig az élethez való jogot helyezte minden más jog fölé.

Minden ember létezése érték, lehetőségek tárháza, az ő élete jelentheti mások jólétének feltételét, garanciáját, válhat mások számára példaképpé, vagy éppen az Ő védelmezése, gondozása révén válhat egy másik ember élete különösen fontossá.

Az emberi élet legfontosabb, legjelentősebb, legszebb pillanatai szinte mindig a személyes kapcsolatokhoz kötődnek.

A boldogság teljessége sem az anyagi javak birtoklásából fakad, hanem kapcsolataink, családunk, barátaink, társaink révén, velük együtt érzük el, és élvezzük az élet szépségeit és örömeit. Az ember társas lény, közösségben – adva és kapva – teljesedik ki, sokszor a másik érdekeit, boldogságát előtérbe helyezve; „Jó, hogy vagy”!

2. Az ember személyi méltósága feltétlen. Igent mondasz-e az életre? A létezés elsődlegessége a tevékenységgel szemben: „lenni vagy tenni?”

Minden emberi lénynek joga van az élethez és ezzel együtt a személynek kijáró védelemhez.

Az ember és a személy fogalma nem szétválasztható; „Személy az, aki biológiailag az emberi fajhoz tartozik. A személy létezését az emberi élet határozza meg.” (Robert Spaemann)

„Az emberi lény személyi jogait létezésének első pillanatától fogva el kell ismerni, ezek közé tartozik minden ártatlan lény sérthetetlen joga az élethez.”

A személynek értelme és szabad akarata van, öntudattal rendelkezik. Törvény által elismert jogai és kötelezettségei vannak.

Az emberi méltóság soha nem vesz el, nem az határozza meg, amit teszünk, vagy amit elérünk, „sikeresek” vagyunk-e, illetve, mit birtokolunk, hanem az, akik vagyunk.

3. Az életvédelem alapja a szeretet és elfogadás, nem az ítélkezés. Tiéd a választás joga: „mindent szabad nekem, csak nem minden válik javamra.

Lényeges különbséget teszünk: ítéletet mondunk jelenségekről, bizonyos cselekvésekről, de nem ítélünk el senkit személy szerint. Elvetjük a felsőbbrendűségi ítélkezést mások felett – ehhez nincs is jogunk -, de a megoldás érdekében megismertetjük és felkínáljuk a lehetséges alternatívákat. Miközben egyértelműen vállaljuk a rossz gyakorlat elutasítását, pozitív irányból közelítjük meg az adott témát. Ugyanakkor, fel kell hívnunk a figyelmet a felelősségre is, amely mindenkié személy szerint, kikerülhetetlenül!

Bár véleményt alkotunk és megfogalmazzuk alapvető állásfoglalásainkat az élet valamennyi szakaszát érintő kérdéssel kapcsolatban, a konkrét személyeket minden élethelyzetben segíteni, támogatni szeretnénk, mind lelkileg, mind fizikailag. Ezért hirdetjük a megelőzés fontosságát; tanácsadások, tájékoztatók, tanúságtételek, filmvetítések szervezésével, korcsoportok és élethelyzetek szerint. Ebből a célból kívánjuk széles körben megismertetni a segítő szolgáltatásokat, amelyeket a szakemberek és az életvédelemmel foglalkozó szervezetek olyan gazdagon kínálnak fel. Ezek birtokában a kialakult nehéz élethelyzetekben konkrét támogatási formák tárházát ajánljuk.

4. Az emberi életet minden veszéllyel szemben óvjuk és védjük. „Szövetségünk védőpajzs és sziklavár.”

Ahogy azt alaptéziseként megfogalmaztuk, az élet feltétlen érték, ezért az ellene támadó erőktől oltalmaznunk, védenünk kell, és fel kell lépünk

mindenféle életellenes megnyilvánulással szemben, bármely életszakaszban veszélyezteti az illető személyt.

Ezeknek a megnyilvánulásoknak közös jellemzőjük, hogy az egyedet – az egyszeri és megismételhetetlen személyt – figyelmen kívül hagyják, számukra az emberi élet nem drága (úgyis túl sok van belőle). Mi a gyermekre ajándékként és a lehetőségek tárházaként, az idősekre pedig – akiknek sokat köszönhetünk, s akiknek hálával tartozunk, adósaik vagyunk – a család és a társadalom megbecsült tagjaiként tekintünk.

5. *Az emberi életet a kezdetektől óvni kell; az élet kezdete a fogantatás; a férfi és a női ivarsejt egyesülése.*
„Jó, hogy vagy, magzatom.”

Bár a fogantatás percre pontos kezdete konkrét személyek esetében nem ismert, tudományosan igazolt tény, hogy az a női petesejt és a hímivarsejt egyesülésekor indul, hiszen ekkor alakul ki az a genetikai állomány, amely az emberi lény teljes felépülését irányítja és meghatározza. Az egyetlen egyesült-, majd osztódó sejtéből egyedi és megismételhetetlen személy fejlődik ki, amelyhez csak az édesanya véréből kapott oxigénre és tápanyagokra van szükség. Így egyértelmű, hogy a leendő gyermek élete nem a beágyazódással indul, ekkorra már számos, ehhez szükséges folyamat lezajlott. Ezért azt is kijelenthetjük, hogy az emberi életet a fogantatás pillanatától kell oltalmazni, már a beágyazódás előtti szakaszában is. (Folytatjuk.)

Roma locuta, causa finita

Róma szól, a kérdés le van zárva

Szószerinti, kontextusukból nem kiragadott idézetek Ferenc pápának a Szentszékhez akkreditált nagykövetek előtt tartott beszédéből:

„Az emberi élet a létezésének minden egyes pillanatában megőrzendő és védendő; mégis sajnálattal látom – különösen a nyugati világban – a halál kultúrájának folyamatos terjedését, amely egyfajta hamis együttérzés nevében kiselejtezi a gyerekeket, az időseket és a betegeket.”

„A betegek életének szándékos, idő előtti kioltása egyáltalán nem humánus cselekedet, hanem a halál kultúrájának hamis együttérzésen alapuló megnyilvánulása.”

„Sajnálatos módon az utóbbi évtizedekben kísérletek történtek olyan új (emberi) jogok bevezetésére, amelyek egyrészt nem állnak maradéktalanul összhangban az eredetileg meghatározott emberi jogokkal, másrészt nem mindig elfogadhatóak. Ezek a törekvések ideológiai gyarmatosításhoz vezettek, amelyben központi szerepet játszik a genderideológia. Utóbbi rendkívül veszélyes, mivel annak címen, hogy mindenkit egyenlővé tesz, eltörli a különbségeket. Az ideológiai gyarmatosítás sebeket okoz és megosztottsághoz vezet az államok között, ahelyett, hogy előmozdítaná a békét”.

„A béranyaság a nő és a gyermek méltóságának súlyos megsértését jelenti és ezért azt egyetemes szinten be kellene tiltani”

Műsorvezetés a Kossuth Rádióban

Az utóbbi hónapokban több alkalommal kérte fel a Kossuth Rádió műsorcsatorna Dr. Osztie Zoltán plébános atyát, hogy műsorvezetőként hívjon meg ismert közéleti személyiségeket "Az este" című műsorfolyamba.

Február 21-én Bőjte Csaba ferences szerzetes testvér fogadta el Zoltán atya invitálását, egy beszélgetésre.

A spanyol egyház kiválóságai

Az egyház történetében mindig voltak olyan férfiak és nők, akik férfi- és női szerzetesrendeket alapítottak. A mai Spanyolország vizigót történetében (VI. század) is megfigyelhetjük ezt a jelenséget.

A szerzetesi hivatások születéséhez szükség van olyan családokra, akik át tudják adni a katolikus hitet gyermekeiknek. Egy ilyen család volt Cartagena városában, mely az egyháznak négy szentet is adott, szent Leander, szent Izidor, szent Fulgencius és szent Florentina személyében, akik megőrizték hitüket annak ellenére, hogy a városban divatos volt az ariánus eretnokség. Ez volt az oka annak, hogy a család végül átköltözött Sevilla városába.

Leander és Izidor az egyházi pályát választották és eljutottak a püspöki szék elnyeréséig. Testvérük, Fulgencius pedig egy másik városban lett az egyházi élet irányítója. A negyedik testvér, Florentia is Istennek szentelte életét, melynek során 40 kolostort alapított. A liturgiában minden évben, június 20-án emlékezünk meg róla. Az ő közössége számára szerkesztette szent Leander a róla elnevezett szabályzatot: a *Regola di san Leander* ill. *A világ megvetése* c. útmutatót, Kr. u. 580-ban.

Ennek a négy szentet adó családnak nagy kiválósága szent Izidor (556-636). Édesapjuk halála után szent Leander nevelte, kolostori légkörben nőtt fel és vált püspökké. Fontosnak tartotta a papság képzését. Munkája nagyban elősegítette, hogy Sevilla a tudományos élet központja lett.

A 633-ban megtartott IV. Toledói Zsinaton a keresztény élet megújítása érdekében ill. az egyház jogainak megőrzéséért fáradozott. Fő műve - az *Etymologiarum libri* - 20 kötete tartalmazza az akkori tudományos ismeretek teljességét. Ez az enciklopédia a középkorban minden társadalmi réteg számára érthető és kedves ismeretforrás volt.

A zsinat idején Reccared vizigót király – elhagyva az ariánus eretnokséget – katolikus hitre tért.

Szent Izidor

Dr. Breznay István plébános

Irgalmas szeretet

*„Most már ne arra gondoljatok, ami régen történt, és ne a múlt dolgaira figyeljete! Nézzétek: én valami újat viszek végbe, és már sarjadóban is van, nem látjátok?”
(Iz 43,18)*

Közeledve a Virágvasárnaphoz, a Nagyhéthez, helyezzük át gondolataink, szívünk és lelkünk súlypontját egyre jobban Isten titkaiba, a Szeretet titkaiba, az Élet titkaiba! Segítségünkre vannak az evangéliumi szakaszok az irgalmasságról. Jézusnak a házasságtörő asszonnyal való találkozása is markánsan jelzi azt, amit Izajás próféta jövendölt, hogy *valami új kezdődik*, amit a fenti mottó is kifejez. Nekünk karitászoknak kifejezett hivatásunk az irgalmas szeretetet gyakorlása tudatosan és következetesen, szentségben és igazságban.

Jézus világba lépésével a törvény szigora átalakul az irgalmas szeretetté úgy, hogy közben megmarad az igazság. Jézus ugyanis egyszerre igazságos és irgalmas. Úgy irgalmas, hogy közben nem sérül az igazság.

A találkozás folyamata tökéletesen mutatja be Isten igazságosságát és irgalmát (ld Jn 8,1-11):

Jézus imádsággal kezdi a napot az Olajfák hegyén ott, ahol majd vérrel is verejtékezik

Nagycsütörtök éjszakáján, amikor meghozza végső döntését, hogy áldozatul adja értünk önmagát – *Nekünk is döntenünk kell! A nem döntés is döntés. Felelősségünk van, azaz felelnünk kell Isten hívására, ne halogassuk a teljes odaadást!*

Azután a templomba megy, az Atyja házába, ahol tanít. Imádságból fakad a tanítás, mely jelzi azt, hogy új idők jönnek. *Mi is végezzük hivatásunkat, állapotbeli kötelességeinket szeretettel!*

A nép tanítói provokálják Jézust, fogást keresnek rajta, okot keresnek eltávolítására. – *Minket is sokszor provokál, tesz próbára a környezetünk, a kísértéseket nem kerülhetjük el, de a bűnt és a bűnre vezető alkalmakat igen.*

A helyzet egyértelmű, Mózes törvénye előírja a házasságtörők számára a legsúlyosabb büntetést. Ezen nem sok kérdezni való van. De mégis kérdeznek, mert azt várják, hogy Jézus hátha önellentmondásba kerül. Ezek szerint az írástudók és farizeusok lelke sem volt nyugodt, valahol érezhették ők is, hogy mégis benne van az emberben az emberség, az érzékenység, az irgalmasság. Ez is szerepet játszhatott a motivációikban. Lelkiismeretünket nekünk is ápolni, építeni kell folyamatosan.

Figyeljük az Urat: Ő nem ráncigálja a vádlottak padjára az asszonyt, mint a nép vénei, hanem lehajol hozzá. Lehajol és a porba ír. Isten tehát nem elítéli az embert, aki porból van és a porba tér vissza, hanem egészen közel hajol hozzá, szolidáris gyarlóságával. Nem dühös, de nem is mondja, hogy nem történt semmi. Mindenben azonosul az emberrel, a bűnt kivéve. A bűnnel nem azonosulhat az, aki maga a Szeretet. *Mi se veszítsük el soha belső nyugalmunkat, ami Krisztus békéje mibennünk!*

Mi sem azonosulhatunk a bűnnel, mert akkor elveszítjük Istent, és tönkretesszük magunkat, családjunkat, a ránk bízottakat és a társadalmat. *Semmi sem választhat el minket Istentől, csak a bűn, a szeretetlenség.*

Jézus a porba ír, lehet, hogy éppen a vádlók vétkeit írja. Isten feljegyzi az ember tetteit, amik belekerülnek életünk könyvébe. Nem elnéz, hanem ránk néz és megbocsát. Tud mindenről, ismeri szívünket is. *Sose legyünk gőgösek, fennhéjázók, sugározzon belőlünk a szeretet!*

Isten a bűneinket abba a porba írja, amik mi magunk vagyunk. És ahogy a port a szél elfújja, és ahogy a port a víz elmossa, úgy fújja el a Szentlélek szele a bűneink listáját, úgy mossa le a keresztség és Krisztus vére a bűneinket. *Ha mi irgalmasak vagyunk, Isten nekünk is megbocsát.*

Az Úr azután feláll és ítélkezik: Ő maga a törvényhozó és a bíró. Az ítélet pedig a kegyelem. Megbocsát a bűnösnek. Nekünk is. *Ha mi is megbocsátunk az ellenünk vétőknek, akkor Isten nekünk is megbocsát.*

Keresztáldozatával megfizeti adósságainkat. A miénket is. Ő fizet mihelyettünk, miérettünk. *És mi? Tudunk-e jó szívvvel mások helyett szenvedni?*

Visszaküldi az asszonyt a földi életbe, de már megtisztultan. Minket is. *A keresztény hit lényege, hogy képesek legyünk mindig újra kezdeni, megtérni.*

Elhalasztja az ítéletet. A miénket is, hogy legyen időnk jóvátenni vétkeinket. *Amíg élünk, remélünk. Soha sincs késő megtérni, amíg itt vagyunk a földön. De mi nem tudjuk, hogy mikor hív magához minket az Úr. Figyelmeztet, hogy többé ne vétkezzünk. Ez volt az első szentgyónás. Mi is végezzük el a húsvéti gyónásunkat, hogy tiszta szívvvel ünnepelhessünk!*

A tiszta szív a boldogság kulcsa, alapja – és ez nem vallási kérdés. Ezt vigyük el mindenkinek, családjunkban, a ránk bízottaknak, rászorulóinknak, szeretteinknek és felebarátainkat! Legyen ez a nagybőjt, nagyheti lelki vállalkásunk!

Csorba Gábor
állandó diakónus

Bemutató előadás templomunkról

Tavaly ősszel járt egy tárlatvezetésen a templomunkban a mosonmagyaróvári Egy Hullámhosszon Kulturális Egyesület csoportja.

A több mint 300 fős egyesületi tagság körében hamar elterjedt a pesti Belvárosi Főplébánia-templom jó híre, ezért meghívást kaptunk egy bemutató előadás megtartására a mosonmagyaróvári Cselly-ház előadótermében.

Február 22-én, este kb. 60 fős közönség előtt mutatta be Aranyossy Mihály munkatársunk ősi pesti templomunk történetét, és napjaink közösségeinek életét.

Sorsfordulókon

Otthonom közelében, egy rezervátum kellős közepén van egy gyönyörű tó. A turisták kedvenc célpontja, noha náddal és sással szegélyezett partját tilos megközelíteni, nehogy az ott élő állatokat valaki is megzavarja.

Egyik nap kora reggel én is kísértálmam a tóhoz. Gondolataimat akartam összeszedni. Minduntalan ilyen és ehhez hasonló kérdések merültek föl bennem: Mi az élet útelágazásainál a legfontosabb? Mire kell új életszakaszoknál, sorsfordulókon, határhelyzetekben, az élet új fejezeteinél odafigyelni?

A tó hullámain vadludak ringatóztak. Messziről is jól kivehető volt, hogy egy csapat nagy lilik. Északról érkezhettek, valahonnan Izland vagy Grönland tájairól. Késő ősszel otthagyják megszokott otthonukat, és nekivágnak az új, ismeretlen célnak... Épp szépítkeztek, tollaikat rakták rendbe. Szemmel láthatóan útra készülődtek. Váratlanul mintegy titokban megadott jelre – hangos gágogás közepette és szárnyaikkal nagyokat verdesve – elkezdtek futni a tó vizén, azután fenségesen a magasba emelkedtek. Majd mielőtt a rájuk jellemző alakzatban elindultak volna a meleg dél felé, egyszer-kétszer még körülrepülték a tavat, hogy a tétovázókat és késedelmeskedőket is bevárják, illetve, hogy búcsút vegyenek...

Olyannyira megigéztek, hogy magam sem tudom, miért, de ezt kiáltottam utánuk: „Mit kell tennem új élethelyzetemben?” Az egyikük ezt válaszolta: „Tűzz ki magad elé egy új célt, és minden vágyaddal, erőddel és igyekezeteddel azon légy, hogy el is érj azt!” Egy másikuk ezt kiáltotta vissza: „Késznek kell lenned arra, hogy búcsút végy a megszokottól!” Egy harmadik még hozzáfűzte: - „Össze kell szedned magadban a bátorságot ahhoz, hogy az újjal és az ismeretlennel találkozz!” Aztán elnyelte őket a messzeség...

Én még egy jó ideig álltam ott, gondolataimba merültem. Megvallom, kicsit összekuszálódtak, ezek a látszólag összefüggéstelen válaszok, és már-már megmosolyogtam magam, amiért létkérdésekben a vadlibákat kérdeztem. De aztán őszintén be kellett ismernem, hogy némiképp igazuk lehet, mert egy jó ideje épp az általuk említett dolgokkal állok én is hadilábon...Aztán azok is eszembe jutottak, akik személyes beszélgetéseink alkalmával bevallották nekem, hogy egy életszakasz lezárása után milyen nehéz volt nekik szakítani a múlttal, és újra felállni. Milyen embert próbáló után... Milyen üres és értéktelennek tűnő volt az életük, és milyen körülményes volt a talpra állás, amikor hitvestársuk, vagy partnerük valaki miatt elhagyta őket... Mennyire bénító érzés volt, amikor egy nagy betegség beköszöntött, majd milyen körülményes volt lelkiileg a gyógyulás...

A vadlibákkal való találkozás, a rendezett, közös és egy új cél felé való – nem egyszer veszélyes és fárasztó – bátor vonulásuk felnyitotta a szememet. Egyszerre minden megvilágosodott bennem.

Sorsfordulók alkalmával csak abban az esetben növekedhetünk belül, ha új célt tűzünk ki magunk elé és azt minden erőnkkel és igyekezetünkkel igyekszünk meg is valósítani! Sorsfordulókon csak akkor tudunk újra talpra állni, ha búcsút veszünk a megszokottól, amely nem egyszer kolonc és gúzsba köti legjobb lelki erőinket! Sorsfordulókon csak akkor tudunk a kátyúból kilábalni, ha nem féljük az újat, az ismeretlent, hanem – mint Isten által nyújtott új lehetőségeket – kitárt karokkal fogadjuk azt!

Ha így teszünk, nem szegényebbek, hanem gazdagabbak, szabadabbak leszünk! És, ami fontosabb: ismét szárnyalni tudunk! Mint a vadlibák...

Schall Tamás

Nagypéntek

-feltekintek arra, akit kereszttülszúrtak-

Ma bárhova vezet utam,
csak a Golgotához érek,
fölém magasodó kereszt,
amit látok és szemlélek.

Rajta szabadságom ára,
irgalom hull a világra
én is rá vagyok szorulva,
itt könyörgök leborulva.

Irgalmazz, Uram, irgalmazz!
Bűnös vagyok, mindent bánok,
értem függsz ott a kereszten,
a bocsánatodat várom!

Nagypéntekből újra élek,
örök életet remélek,
régibenem nem kívánom,
utam már Jézussal járom.

A mai nap mérföldkő lett,
Jézus legyőzött bűnt, halált,
a világot megváltotta
Szent Keresztje ragyogva áll.

Ó, Kereszt, egyetlen remény,
bátran beléd kapaszkodom,
magam kereszttét felvéve,
már győztesen hordozhatom.

A Golgotára csend boru l,
Szent Testedet sírba teszik,
kertek alatt már a Húsvét,
Feltámadásod érkezik.

Imre atya

Plébániánk hírei

Templomunk miserendje:

Hétfő:	9.00; 17.00
Kedd:	9.00; 17.00
Szerda	9.00; 17.00
Csütörtök:	17.00
Péntek	9.00; 17.00
Szombat:	9.00; 17.00
Vasárnap:	8.30; 10.00
	18.00 angol nyelvű szentmise

Folyamatos szentségimádást tartunk a templomban
9.00 és 22.00 óra között

PLÉBÁNIÁNK RENDSZERES PROGRAMJAI

Hétfő	18.00	Felnőtt katekézis
Kedd	17.00	Elváltak és Egyedül Maradtak szentmiséje és találkozója a Szent Kinga teremben (havonta első kedden)
	18.00	Nagyboldogasszony Bibliakör
Szerda	14.00	Garantált házvezetés a templomban és a tornyokban (folyamatosan)
Péntek	15.00	Engesztelő imaóra a hazáért
	18.00	Szent József Férfikör (minden második héten)
Gyóntatás		
Vasárnap		10.00 órai szentmise alatt, más napokon megbeszélés szerint.
Lelki beszélgetés		Egyeztetés szerint bitter.belvarosiplebania@gmail.com 30 591 2601

PESTI FŐTEMLOM

Spirituális közösségi lap
X. évf. 60. szám

A Belvárosi
Nagyboldogasszony
Főplébánia lapja

Kiadja:
a
Belvárosi Főplébánia

Felelős kiadó:
Dr. Osztie Zoltán

Szerkesztő:
Bitter Lajos

Munkatársak:

Aranyossy Mihály
Csorba Gábor
Dr. Breznay István
Dr. Kerényi Lajos
Schall Tamás
Dr. Tempfli Imre

Korrektúra:
Faga-Nagy Mária

Szerkesztőség:

Budapest 1056 Március 15.
tér 2.
bitter.belvarosiplebania@gmail.com

Megjelenik:
12 oldalon

Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia

1056 Budapest Március 15. tér 2. Tel/fax: 318 3108 E-mail: belvarosiplebania@gmail.com
Irodaszolgálat: hétfő 15.30-17.30; szerda 10.00-12-00; péntek 10.00-12; 15.30 - 17.30
Irodavezető: Rochlitz Kinga